-अरिः a crow.**-आत्मजः** an epithet of Arjuna.**-आयुधम्** rainbow. **-फलः** the cocoanut tree, said to have been created by Viśvāmitra (कौशिक); the nut being the rudiment of a head. **-प्रियः** an epithet of Rāma.

कौशीतकी Wife of Agastya.

कौशीधान्यम् A leguminous plant, pulse.

कौशीलवम् The profession of an actor or dancer; Gobhila's श्राद्धकल्प.

कौशे (षे) य *a.* [कोशे संभूतम् or कोशस्य विकारः ढञ् P. IV. 3. 42; Vārt. 1] Silk, silken; कौशेयान्यथ तार्णानि... Śiva. B. 30. 21. **-यम्** 1 Silk; कौशेयं कृमिजं सुवर्णमुपलाद्दिन्दीवरं गोमयम् । Pt. 1. 94. -2 A silken cloth in general; Ms. 5. 120. -3 A woman's lower garment of silk; निर्नाभि कौशेयमुपात्तबाणमभ्यङ्गनेपथ्यमलंचकार Ku. 7. 7; विद्युद्गणकौशेयः Mk. 5. 3; Ṛs. 5. 8.

कौषीतकम् N. of a Brāhmaṇa; also कौषीतकिब्राह्मण.

कौसल्य *a.* Belonging to the people of the Kosalas; Mb. 7. 49. 38. **-ल्यः** A prince of the Kosalas; कौसल्यश्चाश्वलायनः Praśna. Up. 1.1. **-ल्या** The wife of Daśaratha and mother of Rāma. **-Comp.** **-नन्दनः, -मातृ** *m.* epithet of Rāma.

कौसीद *a.* 1 Connected with a loan; न त्वेवाधौ सोपकारे कौसीदीं वृद्धिमाप्नुयात् Ms. 8. 143. -2 Usurious.

कौसीद्यम् [कुसीद-ष्यञ्] 1 The practice of usury. -2 Sloth, indolence.

कौसुम *a.* [कुसुम-अण्] Flowery, flowering; सेयं मृदुः कौसुमचापयष्टिः N. 7. 28. **-मम्** 1 The ashes of brass (used as a collyrium). -2 Pollen of flowers (पराग); विनयति सुदृशो दृशः परागं प्रणयिनि कौसुममाननानिलेन । Śi. 7. 57.

कौसुम्भ *a.* [कुसुम्भ-अण्] 1 Prepared with safflower. -2 Dyed with safflower, red; कौसुम्भं पृथु कुचकुम्भसङ्गि वासः Śi. 8. 30. **-भः** Wild safflower; दिनकरकरसङ्ग व्यक्तकौसुम्भकान्तिः Śi.

कौसृतिकः [कुसृत्या चरति ठक् P. V. 2. 75] 1 A cheat, knave. -2 A juggler;

कौस्तुभः [कुस्तुभो जलधिस्तत्र भवः अण्] 1 N. of a celebrated gem obtained with 13 other iewels at the churning of the ocean and worn by Viṣṇu on his breast; सकौस्तुभं ह्रेपयतीव कृष्णम् R. 6. 49; 10. 10. -2 A kind of oil. -3 A manner of joining the fingers. -4 A twist of hair on a horse's neck; कौस्तुभः स्याद्द्वेमणौ कण्ठावर्तेऽपि वाजिनाम् Nm. **-Comp.** **-लक्षणः, -वक्षस्** *m.* **-हृदयः** epithets of Viṣṇu.

क्नथ् 1, 10 P. To hurt, injure, kill.

क्नस् 4, 10 P. 1 To be crooked. -2 To speak. -3 To shine.

क्नूय् 1 Ā. (क्नूयते, caus. क्नोपयति) 1 To make a creaking sound. -2 To sink. -3 To be wet.

क्मर् 1 P. To act dishonestly.

क्रकचः 1 A saw; U. 4. 3; Mv. 5. 19. -2 A kind of instrument of war music (जयमङ्गल); Mb. 6. 43. 8; क्रकचानां काहलानां पणवानां च सर्वशः Śiva B. 24. 54. **-चा** The Ketaka tree. **-Comp.** **-च्छदः** the Ketaka tree. **-पत्रः** the teak tree. **-पाद -पादः** *m.*, a lizard. **-पृष्ठी** The कवयी fish. **-व्यवहारः** a particular method of computing or rating a heap of wood; Līla.

क्रकरः 1 A kind of partridge. -2 A saw. -3 A poor man. -4 A disease.

क्रकरटः A lark.

क्रतुः [कृ-कतु Uṇ. 1. 77] 1 A sacrifice; क्रतोरशेषेण फलेन युज्यताम् R. 3. 65; शतं क्रतूनामपविघ्नमाप सः 3. 38; M. 1. 4; Ms. 7. 79. -2 An epithet of Viṣṇu. -3 One of the ten Prajāpatis; क्रतुं प्रजापतिमब्रुवन् Maitrī. Up. 2. 3; Ms. 1. 35. -4 Intelligence, talent. -5 Power, ability. -6 Plan, design, purpose; क्रतो स्मर कृतं स्मर Iśop. 17; Bṛi. Up. 5. 15. 1. -7 Resolution, determination; यत्क्रतुर्भवति तत्कर्म कुरुते Bṛi. Up. 4. 4. 5. -8 Desire, will. -9 Fitness, adequacy, efficiency. -10 Deliberation, consultation. -11 Inspiration. -12 Enlightenment. -13 Offering, worship; कामस्याप्तिं जगतः प्रतिष्ठां क्रतोरानन्त्यमभयस्य पारम् Kaṭh. 1. 2. 11; Personified, as married to क्रिया and father of 60000 वालखिल्यs; क्रतोरपि क्रिया भार्या वालखिल्यानसूयत Bhāg. 4. 1. 39. -14 An Aśvamedha sacrifice (these senses are mostly Vedic). -15 The month Āṣāḍha. -16 Excess of fondness or liking. -17 An organ [cf. Gr. *kratos*; Zend *khratu*]. **-Comp.** **-अर्थः** Something that is meant to subserve the purpose of the sacrifice (opp. पुरुषार्थ q. v.); पुरुषार्थे लक्षिते तद्विपरीतः क्रत्वर्थः इति क्रत्वर्थस्य लक्षणं सिद्धम् । ŚB. on MS. 4. 1. 2. **-उत्तमः** the राजसूय sacrifice. **-कर्मन्** *n.* **-क्रिया** a sacrificial ceremony. **-द्रुह्, -द्विष्** *m.* 1 a demon, goblin, -2 The epithet of Ravaṇa; ऋणाद् बद्ध इवोन्मुक्तो वियोगेन क्रतुद्विषः Bk. 8. 102. **-ध्वंसिन्** *m.* an epithet of Śiva (who destroyed Dakṣa's sacrifice.) **-पतिः** the performer of a sacrifice. **-पशुः** a sacrificial horse. **-पुरुषः** an epithet of Viṣṇu. **-फलम्** The reward of a sacrifice, its object. **-भुज्** *m.* a god, deity. **-राज्** *m.* 1 the lord of sacrifices; यथाश्वमेधः क्रतुराट् Ms. 9. 260. -2 the राजसूय sacrifice; **-राजः** the राजसूय sacrifice; क्रतुराजेन गोविन्द राजसूयेन पावनीः (यक्ष्ये) Bhāg. 10. 72. 3.

क्रथ् 1 P. (क्रथति, क्रथित) To injure, hurt, kill (with gen. of person).

क्रथनम् 1 A slaughter. -2 Cutting.

क्रथकैशिकः (Pl.) N. of a country; अथेश्वरेण क्रथकैशिकानाम् R. 5. 39; M. 5. 2.

क्रद् 1 Ā. 1 To be confused. -2 To grieve.